

Felvidéki Híradó.

TÁRSADALMI és KÖZMŰVELŐDÉSI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre 4 ft. Fél évre 2 ft.
Negyed évre 1 ft.

MEGJELENIK: MINDEN VASARNAP.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Túróc-Szt.-Mártonba küldendők.
A hivatalos hirdetéseket, kéziratosokat pántefélik kerjük beküldeni.

HIVATALOS HIRDELÉSEK DÍJA

100 szögig 2 ft. ezentúl minden megkezdett
száz szónál 50 kralt több.

Tisztelettel kérjük lapunk olvasóit, hogy a félév beálltával lejáró előfizetéseiket megújítsák s akik hátralékokban vannak, hátralékaikat is be-
küldeni sziveskedjenek.

Néhány őszinte szó.*

(Észrevételek Hurbán Szvetozárnak a Náródnie Novinyban Nemességünk részvétele a tót nemzet újjászülésében cím alatt megjelent cikkorozatára).

(L.) A Náródnie Noviny a fentebbi cím alatt megjelent cikkorozatában a Magyarországi északkeleti megyékben élő nemességét úgy állítja elő, mintha az eredetileg tót lett volna s törzsetől elszakadva, renegált a magyarokhoz s elhagyta nemzetét, ennek ellenséggé vált volna.

Ha pusztán csak tagadnám ezen állítását, nem lenne nekem; sőt az általa céltalanosan elferdített történelmi adatokra támaszkodva, az alábbiak után sem fog hinné; de megcáfolni, amiket elmondandók, lehetetlen.

Szerintem már maga az a tény, hogy a cikkorozatban elmondottakkal szemmel sem bizonyítja, eléggé megcáfolja állításait. Külömben maga is érezhette állításai valótlanosságát, mert sok cikkét, olvastam én már Hurbannak a maga álláspontjáról, köztük nem egyet vervevel, de ilyen gyengét, mint ez, soha.

Ha a honlapítás tényéről akarunk beszélni, mely sok tekintetben a mesék világában vész el, egyet úgy hiszem koncedálnia kell nekem is, mert nem egyszer, de ismételt

*) Szives elnézést kérünk m. t. előfizetőinktől azon nyomdai kalambertől, melyek áldozatként lapunk múlt számának vezércikké esett. Kötelességünknek tartjuk a befejező közleményvel együtt azt is újra közléni, hogy t. olvasónk megértéséért a legnagyobb sajnálatunkra összeavart szép cikket. A SZERK.

játszódtól le a világtörténelemben. Hogy t. i. ha az erősebb nemzet megtámadott egy gyengébbet, vagy teljesen összetörte, vagy dővel magába olvasztotta, s miután minden nemzetnél volt egy kiváltságos törzs, a mely a hadakozásnál vezérserepet játszott, legelőször is ez semmisült meg, s megmaradt a plebs.

Akár mikép történt a honfoglalás, fel kell tennünk, — ha nem is magára a történelemre támaszkodunk, hogy a honfoglaló s megalapító magyar volt a legerősebb a Pannóniát előtte lakó nemzetek között, s bizony a foglalás alig történt úgy, hogy Svatoptuk egy fehér lóért adta volna el országát. Harc volt itt, s ha az volt, úgy annál tönkre ment a tót nemzet disze, kiváltságos osztálya, mi onnan is kitetszik, hogy az Árpád-ház királyai alatt egyetlen egy tót hangzású névvel sem találkozunk.

Az Anjou házból származó Róbert, nagy Lajos zászlósa, vezére, kiváltságosai, főurai is mind magyar hangzásúak, u. m. Csák Máté, Forgách, Zich stb.

A később nagy szerepet vitt, Garák, Ujlakyak, Aporok, Petneházy, Drágyly, Homonnay, Verbóczy, Szilágyi, Kinizsi egytől egyig magyarok. Hol talál tehát Hurbán egy oly nyomra a történelemben, a hol Svatoptuk tót fejedelem nemességéből visszamaradt volna csak egy is, e ki bizonyíthatná azt, hogy a tót nemzetül eredt.

A mi a honfoglalás után történt, ez már megvilágítás alá kerül.

Azon pillanattól, mikor a magyarok itt honalapítók lettek, többé más nemzet nem létezik s nem létezik, Jöttek nagy törzsek, mint a kunok, jászok, besenyők, de annak dacára, hogy rokon törzsekül tartattak egynek sem jutott eszébe azon jelzést fel venni, hogy ő nemzet.

A legújabb időkig nem vindikálta azt magának sem román, sem a zbir, sem a

tót. Ez az ujkor szüleménye, s részéről helytelen, mert Magyarországon nem koncedálók más csak nemzetséget, de nemzet csak egy van, s ez a honalkotó magyar.

Ki adományozta hát a nemesi előjogokat? Ugyebár a magyar király! S vajon mutata-e nekem egyetlen egy nemesi levelet Hurbán Svetozárnak, a mely tót nemesi emlegetne? Van ugyan egy pár tót hangzású család de ezek mindnyájan a husziták maradványai. Kik kibékülve Mátyás királlyal — vagy jobban mondva általa legyözve — általa ettek nemesi rangra emelve.

Felvezetett Hurbán Svetozárnak pár tót hangzású nemesi nevet — bár ezek közül egyet sem hoz fel — s ez neki elég volt, hogy Magyarországi északkeleti megyékben a tót lakosság között élő nemességre rásúse azt, hogy mint tót, elszakadt néptől, elszakadt törzstől, a melyből eredt. Ugy járt vele mint az egyszeri úriember, a ki elvesztetté kincses ládáját, s midőn ezt tudatták vele, nagy önérettel mondta — »sejaj a kulcsa nálam van!».

De hogy ezeu paripájáról is leszáltsam, visszamegyek a multra s itt képességeimhez mérten csak kis körre, a pici Túrócvarmegyére vonatkozó adatokat sorolom elő. Eredetileg az itt élő nemesi családok egyike sem kapta jelenlegi neve alatt nemességét; mert mostani neveik lakhelyük után alakították a pép által.

A nép maga tót volt s azt még ma is láthatjuk, mily harcban áll a mi tót néppünk a vezetéknevekkel; innen származott, hogy nem tudva az illető nevet jó kiiejteni, az illető községről nevezte el urát, mint ezt most is teszi.

Pan s Benic - lett Beniczky; pan s Jasenalett Jeszenszky; pedig eredetileg nem egyik sem volt az; mert a Beniczkyket ösöt Benecenek, Benicet Bennecföldjének,

megszerettem, egész életemre szerettem meg. És most áldja meg az Isten Irén!

Meghajította magát azzal a szögletes, egyetlen mozdulattal, amely mindig sajátja volt, mely kulomben minden visszautasított szerelmesnek sajátja ilyen pillanatban.

Irén szíve összeszorult, bármint örült is, hogy képes volt kimondani a döntő szót. Összeszorult, mert nem tudta megmondani: miért? de olyan keservesen esett érznie, hogy soha nem látja többé Béné hűséges arcát, nem lesz részese többé annak a gyöngéd figyelemnek, melylyel őt mindenkor kintintette a komoly férfiu.

Helyzetükkel össze nem illő meghatottsággal nyújtotta felé két kezét s mikor Béné ontadatulani kinyújtott jobbját megragadhatta, olyan érzelmesen szorította meg, hogy — ha más ember lett volna — bizony nem eresztette volna el a többé.

Béné megelégedett azzal, hogy ráhajolt s megcsókolta az imádott kezecskéiket — s aztán elment, elvitte magával azt a vigasztalan sötétséget, melyet a leány szavai lelkében előidéztek.

Benke Irén dobogó szíve sokáig nem akart lecsapadni.

Meg volt ugyan győződve, hogy Szent Pétery Ernő szászor illobb hozzá, mint Kádas Béné; de a gyermekkori játszótársról így elválni mégis csak fáj szívének.

Aztan — valjuk meg őszintén — az is volt a dologban, hogy Ernő ugyan szászor esküdte már, mennyire szereti, de mert az öreg Szent Pétery né urúbi időben egyszer sem adta vissza szülői látogatását, bizonyos

neme a bizonytalanságnak teljesen jogosult volt Irénnel, aki gyakran kérdezte már magában: lesz-e a dologból valami, vagy sem?

Még soha nem érezte e bizonytalanság nyomását annyira, mint e pillanatban, amikor Béné végleg visszautasította.

S hogy még jobban érezte, edes anyja nyitott be hozzá, aki mindig a Béné partját fogta s Ernőnek mindenkor ellene volt.

— Mi történt köztetek Irén? Béné egészen sapadtan ment el az imént s elhaladt mellettem a nélkül, hogy észrevettem volna.

— Kezemet kérte edes mamám!

— És te visszautasítottad?

— Igen edes mamám! és úgy elfutott a leányka hangja, mintha valami nagy bűntetett kaptak volna.

Nagyot sóhajtott Benkének, leült a divanyra s maga mellé vonta piruló leányát.

— Nem teszek szemrehányást edes gyermekem! Tudod, hogy én mindenkor szerető anyád voltam. De meggondoltad-e, hogy mit tettél?

— Örökre szamuztem ugy-e Béné házuktól?

— Fajdalom, igen! És ha ezért cserében legalább elerhetném, amit remélsz! De én nem hiszek abban edes gyermekem...

— De hiszen Ernő szeret edes mamám.

— Mondta?

— Igen, mondta. Sokszor mondta.

— Annál rosszabb rád és ránk nézve edes kis leányom. Azt tudom azonban, hogy nem mondta meg, mért nem adta vissza utóbbi látogatásunkat, edes anyja holott azelőtt annyiszor felkeresett bennünket?

a Jeszenszkyket ösöt pedig Tömérdek Andrásnak és Magyánnak hívták.

A Záhureckeyek valaha Vendégnyek voltak s csak midőn Vendég község elpusztult, a Turócban tóra települt s lett belőle Turócban-túli (Záturca), lettek a Vendégnyek is Záhureckeyek.

A Keviczky család ősei még 1627-ben is Kevich az y a k n a k irattak. A ma is itt élő Eördögh család — bár jelenlegi nevével is bizonyítja magyar eredetét — valaha úgy hívatott, hogy Gyügé.

Ezen adatok mellett felhozhatom még azt is, hogy a XVII. században elpusztult turóc családok mind magyar hangzású neveket viseltek, mint Balázs, Dulay, Fekete, Harsády, Istvánffy, Miksey, Rovosz, Szabó, Szalay stb. Ezek mind olyan családok, kik nem lakóhelyüktől vették nevüket s ezek ime mind megtartották magyaros hangzásukat. Ami — azt hiszem — fennebbi állításom mellett bizonyít.

De, hogy mennyire átalakította a tót lakosságot a helyneveket is, ime egy pár példa: a mai Nedozor még az 1340/évtől kelt nemesi összeírásban Nádasér; a mai Trebosztó Törbözöl; a mai Kevich Kevich az y a k n a k irattak. A ma is itt élő Eördögh család — bár jelenlegi nevével is bizonyítja magyar eredetét — valaha úgy hívatott, hogy Gyügé.

E néhány adat is bizonyítja tehát, hogy nem vagyunk mi renegátok s bizony nem közdulunk mi magyarságot — mint cikkirő állítja; — hanem magyarok voltunk eredetileg s azok is maradtunk.

Ezt nem a szegényérzet mondhatja velem, mintha restelnék oda tartozni ahhoz a jó, derék, munkás, szorgalmas tót néphez s nem óhajtánom, annak előhaladását. De sőt kívánom, hogy anyagi jóléte mellett any

— Oh, hiszen az utóbbi időben egészen visszavonult.

— Igen, különösen tölünk; annál sürűbben érintkeznek azonban Kohlenbergékkel, a gazdag bérlőkkel. Tudod, mi ennek az oka edes leányom?

Irén nem felelt, de nagyra nyílt szemében világoosan látszott a rémület, hogy sejti, mit fog hallani.

— Az edes gyermekem, hogy Kohlenbergék leánya százezer leány, aki a Szent Péteryék kopott címerét újra beanyozhatja; te pedig edes kis leányom csak afféle szegény leány vagy, kinek Istentől adott szépségével, aiddt jó szüvednél s általunk beléd csipegettetett munkásságonál egyebéd alig van. Te a nagyrálató Szent-Pétery né szemében nem vagy méltó a Szent-Péteryék büszke családjába, mert nincs eléd hozományod ahhoz, hogy régi fényüket helyreállítsd...

— Oh edes mamám! sóhajtott fel a kegyetlen szavak hallatára a meggyötört leány.

— Keresi dolgok ugy-e? De bánt a lelkiismeretem, hogy régen el nem mondtam neked mindezeket, hogy engedtem edes apád elfogultságának s azt a bab Szent-Pétery Ernőt rég ki nem néztem a házból.

A bab szóra felcsillant a leányka szeme, mintha titkokat akart volna e jelző ellen; de anyja kitalálta szándékát s közbévagott.

— Igen edes leányom, a te Ernőd egy viasz bab; enged minden benyomásnak. Én elhiszem, hogy szeret, de nincs benne any

TÁRCA.

Mindennapi történet.

Elbeszéli: RÉVÉSZ LAJOS.

A »Felvidéki Híradó« ered. tárcaja.

— Igen?
— Nem!

— Ez utolsó szava?

— Utolsó! És kérve-kérem, ne kinozzon tovább. Láthatja, hogy hiába való minden erőlködésünk. Minél inkább kimutatja, hogy szeret, annál több szenvedést okoz nekem. Nem tudom magamra kényszeríteni, hogy szeressem és nem tudom magamra kényszeríteni, hogy Ernőt ne szeressem! És mennél inkább sajnálom magat, annál jobban szenvedek amíg vissza kell utasítanom. Ne kinozzok egymást tovább kérem!

Kádas Béné nagyot, keserveset sóhajt; lehunja egy pillanatra szempilláit s az alulok kiszökő két könnyecpp tanúskodik arról a mélységes fájdalomról, melyet a hallott szavak okoztak kebelében.

Mire felnyitja szemét, ismét az a higgadt professor, aki eddig is volt s aki életében először szólott meleg érzellemmel leányhoz — Áldja meg hát az Isten Irén! Soha ne emlékezék meg arról, hogy ajkamon kiszaladt évek óta őrzött titkom, melytől csak irántam tanúsított jóindulatú presélt ki belőlem. De, ha valaha eszébe jutna, jusson eszébe az is, hogy Kádas Béné szíve egyszer nyílt fel s az odazárt képet élete végéig őrizi; jusson eszébe, hogy akit én

nyelve is művelődők s legyen oly gazdagja nyelvben, mint a művelt európai nemzetek; — de vezetői ne legyenek ábrándozók, ne bolondítsák el azzal, hogy jobb barátja neki az orosz; — ne igazsággal az államegység ellen; — ne hamisítsák meg a történelmi fejlődést s annak kútját; — ne szítsák gyűlöletre a magyar ellen, aki nélkül bizony csak emléke élne ma már, mint más elpusztult néptörzseké.

És hogy az itteni nemesség nem vet részt a tót nemzet szellemi újjászületésében, azt neki ki nem veheti rossz néven; mert tót nemzetet Magyarországra nem jöhet hazafisem akarat, legyen az magyar, legyen az tót. Ilyent csak egy chavun kívánhat.

De, hogy törődött a felvidéki nemesség a tóttól, — vagy ha már a legtagyabb jelzőt használjuk: a tót nemzetiségű lakossággal, — azt bizonyítják a századok, melyeken keresztül egyedül ő övta meg nyelvet. Mert ha csak 2000 évvel ezelőt észbe jutt volna azt kívánni, hogy nem tőr más nyelvű lakost Magyarországra, mint magyart, bizony-bizony, most Hurban Szvetozár is nem a Nardonie Novinyba, hanem legalább is az Egyetértésbe írta volna cikkeit és szidná a muszka mindenségét.

Ez tán nem volt önterzest eljárás öscentől; de tény az, hogy soha roszhiszeműleg nem jártak el a tóttól szemben s hogy bizonyos fogik sem a multban, sem most nem választják el személyiségüket attól.

Láttam én már töt apostoloknak kiköltött urakat, akik Budapest utcáin resteltek a tót kultúrtéségekkel tötöl beszélni; de nem ösmerek felvidéki magyart — vagy Hurban Szvetozár szerént töt-nemest, aki e miatt restelkedett volna.

Füirdői levél.

Perencfüirdő (Franzenbad). 1890. júl. 1.

I.

Mekkora lehet az unalma, mikor már olyan fajta ember, ki az ingyénirástól írtózik, s tollát mindig csak más valakinek a rovására mozgatja meg, arra adja magát, hogy »drága« esztől oly irányba terelje, mely őt a »tagadások« kényelmes ország útjáról elcsalva, a »gratis« tárcacikközés útján ösvényére csábítja.

Itt nincs »tényállás« a melyet kereken, határozottan és leghatározottabban el lehetne tagadni, hanem éppen ellenkezőleg a tényállás teremtésén kell törni a fejét, és a tapasztalás mutatja, hogy a fejtorés rendesen kárba vész s hogy míg azok közül, kik e szépirodalmi magaslatra nagy nehezen felkapaszkodnak a legtobben szédüléstől megrohanva csakhamar rettenetes fiasóval lezuhannak.

férhas erő, hogy anyjának megvallani merje; szándéka lehet kezdet megkérni, de szó nélkül elhagyja a Kohlenberg Fanni kedvéért, ha anyja úgy kívánja.

— Lehetséges ez édes mamám? s a szegény leányka hangja csaknem elfúlt a belső izgatottság miatt.

— Félek édes gyermekem, hogy lehetséges! Tovább aztán már nem merete gyötörni szeretett leányát, akit már eddig is jobban megrémített, mint előbe hitte.

— Csak legalább használja! gondolta magában s meleg szeretettel megcsókolta leányát, nagyot sóhajtott s kiment, hogy házi dolgai után nézzen.

Jobb is, hogy kiment; nem kellett végig néznie azt a görzösszokozást, mely Irénke kebeléből feltört; nem kellett azokat a kétségbeesett sóhajásokat hallgatnia, melyek felszínre hozták a szívet ért nagy fájdalmat.

— Oh mamám, mamám! hangoztatta többször s az embernek szíve megessett az igazi kétségbeesés láttára.

Higység el kérem, hogy nincs a földön nagyobb csapás, mint mikor az emberi szívet első álmából felriasztják; mint mikor az első ábrándokból kiragad az élet prozája. Hiszen olyan mindennapi történet az, amikor valaki egy másikért lángol s ez egy harmadikért eped; de soha az életben ahhoz hasonló fájdalom nem ér, mint mikor erre rájövünk.

Csakis az unalom adja meg a lelki erőt, hogy e veszélyes stour-nak neki bátorodjék, még annak is, ki sem a fel-sem a lezállást nem ismeri.

Ilyen furcsa helyzetben van e sorok írója is.

Leirandó vagyok önkéntes számüzésem helyét s mindazt, a mi azzal összefügg; ha megkap a szédülés, akkor leboacsotom magam — a névtelenség biztosító kötelén. — Hát előre!

Perencfüirdőnek igen kedvező fekvése van, oly közel fekszik a vasuti állomástól, hogy az érkező és induló vonatok fűtőbűsét a város bármelyik részében lehet hallani, mi az emberben azon kettős kellemes érzetet ébreszti, hogy egyrészt aztal vigasztalódik, miszerint rajta kívül még száz még száz más ember lény jön vele a számüzést megszótani, s hogy másrészt naponta több ízben nyílik meg az alkalom ismét elmenekülni.

Maga a hely semmi különöst nem nyújt; meglehet azonban rajta a füirdő helyet nyomban ismerni; az egyesesen épült felette tisztán tartott utcák, a jól ápott stányok elkényeztetett női lábakkal vannak praeparálva; akár parqueten járna az ember.

A rengeteg moortalaj és a melegeit ásványvizek kigözölése a levegőnek sajátos szagot adnak, s a mi a helyek leginkább rástai a füirdő bélyegét azt mindjárt megmondom:

Hogyha az ember reggeli 6 órákor az utcára lép, ritka látványt láthat a szemtanuja; minden utcáról beözönlenek a szoknyák akarom mondani azok hordozói, kikifegyverkezve ivópohárral, mely a jobb vállról a balcsipőig vezető sziójban leöög, és a száj közepén vízszintes irányban áthúzótt, a mellet ékítő ivócsövel.

Bámulatos teremtek ezek az asszonyok; mikor kelhetnek azok fel, hogyha már reggeli hatkor teljesen felcifrálva, a legújabb divat szerint fésülve, teintjük tökéletesen rendezve, minden riadó nélkül, mintegy megállapodásra összecsozulnak, ruganyos léptekkel a kutak felé haladva, hogy a forgó karikával felszivattyuzott ásványvizet az alattartó poharakba felfogva csöveken át szivják be, nehogy e természetes (v. mesterséges) foguakár ártó vastartalom azokkal érintkezésbe jöjjon.

Beteg asszonyok ezek? Az ám! Nem énténem különben, hogy mi indítaná őket arra, hogy magukat annak a vesződének alávesék? vagy talán azért hogy reggeli toilletjét mutogathassák? hisz az egész paradé még ephemernek sem mondható, — mert alig hogy az élvezett ásványvizet kisétálják, már is más toilletbe kell magát vetnie, — a pongyolába melyet a fürdéshez vesz fel.

A füirdőrák 9—12 közt vannak megszabva. Tessék, ezen rövid idő alatt vagy

Irént is először ábrándjából riasztottak telédés anyja szavai. Eddig álmodott; élt annak az édes ábrándnak, hogy szeret s szeretetik s irme milyen kegyetlenül összevissza küszálja egy pár hideg szó a lelkében élő tünder világót.

Alig mert arra gondolni, hogy vajjon igaz-e, amiket anyja mondott?

— Oh, ha nem lenne igaz De ömaga is kevés reményt helyezett e biztató gondolatban.

Téplődéséből ismerős léptek nesze ébvesztette öntudatra.

Ernő jött. A sors úgy akarta, hogy ne sokáig maradjon bizonytalanságban.

— Csökölöm a kezét édes Irénkém, köszöntötte a valóban csinos ifjú s megragadva a leányka remegő kezét, meleg érzelemmel szorította ajkához.

A remegő kezeske, meg Irén könyörtlányos szemei ketté vágták a vidor hangulatot, melylyel benyitott.

— Valami baja ven? Faj valami az én Irénkémnek?

— Van valami bajom Ernő; nagyon faj a szívem.

— És miért édes?

— Mama, azt mondta... és elcsuklott a szegény leánya az előtörtök zokogástól, Ernő szemeiből gyámolatlan rémület tük; rözödött elő; nem ilyen fogadatasára számított s nem volt képes egy szót kiejteni.

— Mama azt mondta — folytatta a hamarabb magához térő leányka — hogy

2000 személy fürdik meg — kikikü, lön k á d b a n.

Meg kell jegyeznem, hogy Perencfüirdőben nincsenek természetes hévívizek, hanem az ásványvizet, melyet a forrásból négy füirdő intézben csövek által vezetnek, meg kell melegíteni, mi kétféle módon; történik; vagy úgy, hogy a forró gőz közvetlenül a vizet töltött kádba eresztik, mindaddig míg a víz a kívánt hőfokot elér, vagy pedig olyképen, hogy a kád dupla feneké közt találtató csövekbe vezetett a gőz, s így alulról melegíti meg a vizet; az előbb jelzett melegítési módszer szerint készített füirdők ásvány v. loniza-füirdőknek az utóbbi szerintiek pedig acélfüirdőknek nevezik. A két módszer eredményében az által különbözik egymástól, hogy az ásványfüirdőből a kénasv párolgok, míg az acélfüirdőben köve marad, — s mivel az így melegített víz az emberi testre ezer meg ezer gáz hollywoodokakat rak le a vendégek pezsgőfürdőnek is uevezik.

II.

Hatására nézve azonban mind kétmenny füirdő fölülmulják a moorfüirdők, melyek vasoxy tartalmazással a bőrön,át az idegekre hatnak, — gyenge egyéknél oly erősen, hogy nem ritkán elájulások is következnek be.

A moorfüirdő akként készítettik, hogy a szabad levegőn felbomlott moorföld mogyórónagyúság darabokra szétmállva a kádba tetetik, melybe ásványvizet vezetetik.

Az így keletkezett vegyület — orvosi rendület szerint — folyékony fél-vagy egész sűrű kásvá feldögzözzék az emberek (Moor-manner) mely épügy mint az ásványfürdő közvetlenül a kádba eresztett gőzzel megmelegítettik mindaddig míg a kívánt (hőmérvével meghatározott) hőfokot elér.

Ebbe a kásába leül az ember, ott 15—20 percig marad, aztán egy kannában készen tartott meleg vízzel lemossa magáról a sarat s teljesen tisztázás végett átlep a moorföld mellett lévő ásványvizet kádba — az úgynevezett tisztító füirdőbe, hol megint 5 percig marad, és ezzel fejeződik be a procedura.

Valamint a füirdő intézetek úgy háztaladonokok szép bízalommal viseltetnek; úgy a füirdők ara — mely egyenkint 2—3 frtra feljön — mint a lakbér a cura végén egyszerű fizetnek ki, meg kell mindjárt jegyeznem, hogy nem fordult még elő eset, hogy valaki ezen bizalommal vissza élt volna.

Delután egy óra körül kezdődik az ebéd és, mihez persze az asszonyok grande toilletben jelennek meg a nagy fényüzéssel berendezett ebédölkön, hol a minden élő nyelvet beszélő elegáns pincérek a közönséget kiszolgálják; csak magyarul nem be-

szélnek ezek a fecsekfarkasok, s nem is létezik itt magyart szálló v. vendéglő.

Csak az olvasó teremben venni észre, hogy a magyar közönség jogos igényeit is számba veszik, mert a Lloydon kívül járatták az Egyetértést, a Pesti naplót meg a Pesti Hirnapot; e sorok írójá a »panaszok és kívánások« könyvében annak a kérelemnek adott kifejezést, hogy a legmagyarabb lapot a »Budapesti Hirnapot« is fizesse elő, — majd megláttuk mi lesz az eredménye.

Az olvasó teremben Európa összes jelentősebb, de Amerika szépségmu napilapjai is minden nap reggeli 9-től esti 8 óráig olvashatók; a lapok száma meszén meghaladja a százat.

D. u. 4 órákor kezdődik a corzó a parkban, melyek Perencz király ércszobrára ékit.

A szobortól jobbra van a parkcafé, balra az estrada a zene számára. Két óra hosszat (4-től—6-ig) élvezheti az ember a kitünözénét és ez alatt az utcai toilletbe átlözött hölgyek 10 hektoliter kávélt fogyasztanak.

Százmozott lányok (1—30) kóvtálják ki a közönséget.

A zeneszünetek alatt fülkábító zsbaj elvisehelhető teszi a kávé fogyasztó helyen való tartózkodást; a székely országgyűlés ahhoz képest halk mulatság lehetett. Hogyhá mindazt a mű ezek az asszonyok ezen két óra alatt összebészelnék le kellene nyomtatni bizvást a necpáli papirgyár egy havi készítménye menne rá.

Hat órákor újból kezdődik az ivó kura tart hétig a mikor a színház ideje elérkezik.

Hamar fel kell venni a színházi toilletet, s a kifárasztó szem gyönyörködik abban az egynehány száz színész legényben annak az emlékeztetőre, hogy a férfi-világ még egészen ki nem halt!

No de már most teljesen eltévedtem, nem tudok se fel se le. Hol a biztosító kötelém?

HIREINK.

Apostokl oszlása. Valóságos népvándorlás színelhelye volt e hét elején Márton. Az állami polgári és kereskedelmi középiskola 360 növendéke oszlott a szélsőzsa minden irányában s a város utcai egyzserre olyan üresek lettek. Megszűnt az az élénkség, melyet 10 hónapán át olyan jól esett látnunk. Két hónapi pihenés, mulatság után oszszel újra visszasereglenek az ifjak s újra megkezdődik a felnevelés szorgalmas tanulás.

Nagy tüz. Szucsányban e hó 3-4-ike közti éjjel Paocella Pál jómódú gazda juhaklából tűz ütött ki, mely dacára a szélszond

hagyta ott Szent-Pétery Ernőt a terem közepén.

Szobájába érve, magára zárt az ajtót s leborulva szízi ágyára, zokogott olyan keservesen, mint valaha valaki, akit ilyen durván fosztottak meg ideálizmusától, Nem halt bele.

Az ember szíve olyan szívós izom, hogy rettenetes fájdalommal elbir.

Elfáslulva hallotta nem sokára, hogy a többé el nem fogadott Szent-Pétery Ernő jöggét váltott Kohlenberg Fannival — — és idők multával számtalanszor észbe jutottak Kárdas Béni ezen szavai:

— Ne felejtse el, hogy szívem csak egyszer nyílt fel — s a kit megszerettem, azt örökre megszerettem.

Belátja most már, hogy kit dobott el magától, de nincs bátorsága jóvá tenni hibáját s megvallani, hogy szívet a külszin elcsábította ugyan, de lelkeben állandóan élt gyermekkor játszótságra kedves képe, — hogy tulajdonképen nem is szeretett ő mást soha mert amit Szent-Pétery iránt érzett, az nem volt egyéb képlődésnél.

Most szenved az is, meg ő is. És vajjon meddig?

Addig, amíg életrelvöl édes anyjának nem sikerül összehozni az egymást kerülő, de mindig egymás közellétet kereső két gyermeket.

Akkor bizonyára felnyílik Irén szíve — s Béni édes örömmel bocsát meg annak akit szíve igaz szerelmével imád.

nek, pár pillanat alatt még két szomszéd-ház mellék épületét lángba borította. A tüzoltóság azonnal a helyszínen termett s a tüzet localizálta. Pacellának 280 drb. júha benngett, melyeket már kimenteni lehetetlen volt. A tűz oka valószínűleg gyújtogatás, mert Pacellának igen sok irnye van.

Felolvasás. F. h. 12-én este 8 órakor Illmer Károly a szt.-márton-blattinai járás szegényei fősegélyezésére 60 és 80 kr. belépti díjjal felolvastat tart. Ethnographischer Vortrag über Arabisch und Ost-indische Volksitten und Gebräuche, Specielle Schilderung Jerusalem's am Alalt. E tárgyban már 1886-ban a budapesti Földrajzi társaság egyik ülésén és 1888-ban az Academie der Wissenschaften képeleiben igen sikerült előadást tartott a felolvasó; ez utóbbiról a bécsi Fremdenblatt olyan hízegelő ismertetést közöl, hogy bátran merjük ajánlani az ez iránt érdeklődők figyelmébe ezen felolvasást.

Eljegyzés. Borbátvízi Balázs József, hunyadmegyei földbirtokos, június 10-én tartotta eljegyzését Nagy-Váradon prileszi Prileszky Pál és missinyei és benicei Beniczky Mária szép és kedves leányával Máriával.

A vinyhei fűrdőben a hozzájuk beküldött harmadik kimutatás szerint június hó 22-éig 330 vendég volt. Igen sokan vannak Budapestről és a szomszédos vármegyékéből.

Juliás. A helybeli Dobrovits és Társai székgyár munkásainak Dobrovits László igazgató tegnap a Sztrányán igen sikerült tavaszi mulatságot rendezett; zeneszóval, nemzetiismin zászlok alatt vonult ki a 200-on felüli gyári munkás, hol pompás pörkölt, bor és sör várt rájuk. E mellett kipihenne magukat, hozzáálltak a tánchoz, közben kedélyes, játékokkal fűszereztek a mulatságot. Volt birkózás, zászoktatás, versenyugrás stb. Este szántalán lámpion fénye mellett vonultak be a városba, lelkesen éljenzvén szeretett igazgatójukat, Dobrovits Lászlót.

Színügyi bizottság. Selmec-Belabánya város törvényhatóságának utóbbi közgyűlése tárgyalásba véve a felvidéki magyar közmívelődési egyesület f. évi 249. sz. megkeresését a felvidék tiz törvényhatóságának területén folyton működő magyar szin-társulat pártolása ügyében, helyeslést lejezte ki az átiratban változt tervet s kijelenté, hogy hajlandó a megnevezett törvényhatóságokkal és a megkereső egyesülettel egy jól szervezett magyar szin-társulat szerződését végezt szövetkezni és hogy csak is az így szerződött társulatnak fogja a működést megengedni. A részletek megállapítására s a terv itteni kivitelére színügyi bizottságot alakított, melybe tagokul: Farbak István, Tóth Gáspár, Szintyai József, Krausz Kálmán, Vörös Ferenc, Spotkovszky Károly és Király Ernő urakat választott meg.

Leestek a toronyról. A szucsányi rómkath. templom renoválásánál a mult szombaton nagy szerencsétlenség történt. Két kőműves éppen a toronynak egyik oldalát körülbelül 5—6 ölnyi magasságban vakolta, midőn az egyik visszatér állványtárhoz el-törtött s a két kőműves és egy munkás földre zuhantak. Mind a három szerencsétlen eszméletlenül, vérrel borítva került ki. Az orvos rögötn ott termett, bevittette őket egyik szomszédházba s a sebek kötözéséhez fogott. A kőművesek egyike fején súlyosan megsérült, alsó ajakát felszakította s jobb karját törte; a munkásnak fél arcbőre lehorzsolódott s arcával egy földből kiállt fadarabra esve állat alúl mélyen megszurta. A második kőművesnek szerencsétlenség okozójának, ki állítólag az állványra hirtelen ugrott, jedségnél s egy kis útésnél egyéb baja nem történt.

Kinevezés. Valentini Ottó vármegyei alatorvosi a földmívelésügyi m. k. miniszter állami állatorvossá nevezte ki. Gratulálunk a megérdemelt előléptetéshez.

Uj trágya gyárak. Mint értesülünk a temesvári és aradi Saxl testvérek cég. legközelebb Nagyváradon és Szegeden is egy-egy új trágya gyárat állít fel. Örrendelés jelenség a cég jó

gyártmányára, hogy dacára régiebb két gyári tekintélyes készleteinek további mennyiségre is elegendő vevőkre akad, tekintet nélkül az újabb időben felszaporodó verseny trágya gyárakra.

A millenium ügyében Galgóczy Károly által beküldött emlékiratra Selmec-Belabánya juniusi közgyűlésén magáévá tevéen Pest-Pilis-Solt s Kis-Kunmegye törvényhatósági bizottságának 1889. évi július 8-án tartott közgyűlését 552. sz. a hozott határozatában kifejtett főszempontokat, s kívánatosnak találván azt, hogy ezen ezredéves ünnepély a város részéről is méltóan készítsék elő, elrendeli egyebek között, hogy az ez alkalommal alakított állandó bizottság az emlékiratban közlöttet tanulmány tárgyává tegye, azoknak mikénti kivitelére a helyi viszonyoknak megfelelően, jelesül az iránt hogy a járáslátokat mi módon lehetne Selmec-Belabánya monographiáját elkészíttetni, hogy így az a magyar nemzet ezredéves ünnepi emlékkönyvtára-ba annak idején beillesztessék. Az állandó bizottság tagjai: Kovassy Mór, Händel Vilmos, Reiczner Miksa, Wankovits Lajos, Szintyai József, Krausz Kálmán, Tóth Gáspár, Jézovits Károly, Nyitrai László, Vörös Ferenc bir. tagok.

Évzáró vizsga. A szucsányi izr. hif. 6 osztályú népiskolánál az évzáró vizsgálatok június hó 29-én tartattak meg nagy számú közönség előtt, mely érvetelt hallgatta végig a szabatos feleleteket. Az iskolába ez idén, mint eddig még soha; 103 gyermek iratkozott be. Kimaradt 4. Helybeli volt 75, vidéki 28. Izraelita valása 68, rom. kath 18, evangélikus 17. Kitűnő 9, jeles 26, jó 45, elégséges 9, ez elégtelen 10. Az iskolánál két tanító működik. Jelen évben életbe léptették már az iskolánál a női kézimunka tanítást is.

Az iskolai értesítők ismertetésétől lapunk jövő számában kezdjük meg.

A rajező-téplői fűrdőben folyó hó 1. napjág 216 állandó vendég van; ezeken kívül még ott 826 napi vendég fordult meg.

A kis bárók vizsgálja. Mult hó 23-án Kis-Selmecben báró Révay Gyula kedves gyermekei László és Margit a felső töröci eszperesi kerület tanfelügyelője, továbbá a töröcs-szt.-mártoni helyettes lelkes és kántor tanító előtti évzáró vizsgát tettek. Kapszardorfer Gyula, roznszó-egyházmegei áldozat, ki mint nevelő a nevezett iskolán működik, nem várt eredményt mutatott fel, midőn a II. és III. elemi osztályt végző fiúcska, s I-6t végző leányka éles észével, alapos ismereteivel s bátor föllépésével a vizsgáló bizottságot és többi jelenlévő vendégeket bámulatba ejtette, a szülőket pedig a legnagyobb örömmel töltötte el. A vendégszerető báró fenyesen megvendégelte a jelenlevőket, kik az ő apai örömeiben teljes szívvel vettek részt, örövendé a kedves gyermekek szabatos, szép feleleteinek. Általános óhajunk, hogy a nemes báró családi örömeit a balszerencse meg ne zavarja. X.

Félmillios bukás. Frommer A. Herman budapesti magkereskedő tudvalevőleg beszüntette létezését. A 600.000 frtot meghaladó adósságokkal szemben a vagyonát képező 180.000 frt nagyrészt ingatlanokból áll, melyekre első sorban egy hitelező van betételező. A többi majdnem félmilliót megközelítő adósság fedezetére a cég oly egyezséget ajánl, melyet a hitelezők határozatlan visszautasítanak; a kiegyezés tehát nagyon kétségessé vált.

A szucsányi közösi tűzoltó-egylet június 29-én vasárnap tartotta meg nyári mulatságát, mely Bitó Gábor szolnai jeles zenekara mellett valóban kitűnően sikerült. Ez alkalommal ment végbe a szucsányi tűzoltóság az első érdemjel kiosztás. Vládár Ime főparancsnok sorakoztatta a tűzoltóságot kihívta a sorból a kitüntetendők s szép beszéd kíséretében, méltava érdemeiket s buzdította őket továbbra is, feltűzte mellükre az érdemjeleket. Négy tűzoltó, névleg: Mangyik János, Duboss Mátyás, Hrdek András és Bella András 10 évi, — Urban Pál és Urban József 5 évi hű és buzgó szolgálat elismerésül lettek kitüntetve. Ezen kitű-

tetés úgy a kitüntetettek, mint a jelnevlotakra észlelték morális hatást gyakorolt, mely a jövőre nézve lelkesedést s buzgóságot eléggé latszik biztosítani a szucsányi tűzoltóság részére.

A lítő-tarnóci önk. tűzoltó-egylet ma a tarnóci vasuti állomás mellett levő ligetben nyári mulatságot rendez.

Elragadták a lovak. Id. Tomaszek János földbirtokos e napokban nagy veszelében volt. Kikocsizva egy delután leánya- és menyével, visszatérőben lovak meglejtették az éppen átrógó vonatolt s megbokosodtak. A hölgyek azonnal leugrártak a hintóról de az öreg úr, miután maga hajtott, a hintón maradt, s teljes erejéből prótótála fékezni a tüzes paripákat, melyek már akkor elragadtak a könnyű járművet. Látva azonban a veszelét, melyben forog, úgyesen leugrott a bakról s a lovakat szabadon hagyta, melyek egyenesen a Tomaszek-féle villa felé kanyarodtak. Ott a kapu zárva lévén, azt felszakították, a kerítés egyik közlőszálat feldöntötték, végre a kertben három fát kitörve — megállottak. De akkor már a hintónak csak az első két kereke volt meg, — a többi része darabokra tört. Id. Tomaszek Jánosnak ez esetenl körülbelül 600 frtra rúgó kára van. Gratulálunk azonban neki s övéinek, hogy e szerencsétlenségből oly csodálatos ügyességgel szabadult ki, s nem történt azon megfizethetetlen kár, hogy t. i. ő maga áldozatává lett volna a szerencsétlenségnek.

Közgazdaság.

Mezőgazdaságunk és gabonakereskedelmünk érdekében.

Irta: Szalay Ottó.

(Folytatás.)

Most tehát áttérék az elevátoros közraktárak szerkezeté, céljára és előnyei ismertetésére. Egyuttal megjegyzem, hogy ezen ismereteimet részben Gróf Széchenyi Imre és Miklós Ödön uraktól nyertem. — Miklós Ödön oklevéles mérnök és nagybirtokos annak idején a kormány által tett Amerikába kiküldve az elevátoros raktárak tanulmányozására, honnan visszatérve építette Budapestben a több millió forintba került nagy elevátort, a dunaparton a vámház mellett. — A nemes gróf pedig a közügyek iránti meleg érdeklődése által indíttatva utazta be saját költségén Amerikát.

Az elevátoros raktár áll egy kőből épített négyzetletes toronyból, mely 100 — 120 wagon gabona begodására a következő méretekkel bír: magassága 20 — 25 méter, szélessége 8 — 10 méter négyzetben (quadrat). Ez a torony a földfelett mintegy 4 — 5 méter magasságban vastartányokkal (traverze) van összekötve és átvezet, ezen ivék alatt a födre vasuti sínek vannak rakva, melyek a vasuti vágányokkal vannak összekötve úgy, hogy a vasuti wagonokat a síneken a torony alá lehet tolni. A toronyban a vastartányos átvezetésre vaslemezről összeragasztott négyzetű hasab alakú 16 darab gabonartály van sorozan egymásmellé függőlegesen elhelyezve; nyg, hogy a tartályok legűrté a torony legfelső részéből tekintve egy tátongy mélységes űrt képeznek és minden egyes tartályban mintegy 8 wagon gabona fér el. A torony közepében van egy emelő gép elhelyezve, mely hasonlít a csaplépékek paternsterjához vagy is egy hosszú egymásmellé parhuzamosan futó erős szíjra merito kanalak vannak szerelve, melyek a gabonát a földől a torony legfelső részére hordják fel és ott egy karocszó segélyével tetszés szerint bármely tartályba beütítik. A tartályok fenekei csúcs alakban végződnek és elvanak latva kiömlésztő csatornákkal, melyeken át a gabona néhány perc alatt egészen kiüríthető. A torony alatt a föld fölött van egy négyzetletes tölcser alakú tartály, melyben 20 — 25 métermáza gabona fér el. ez a tartály egy igen érzékeny rendszerű mérlege van szerelve, mely a beleürített gabonát a legnagyobb pontosságal méri meg; a tartály csúcsban végződő fenekeén van egy kiömlésztő nyílás, melyen át már megmért gabona a kanalas emelő szíj alá sülyeszthető, honan a kanalak a torony te-

lejeze emelik a gabonát és mint mondan a tartályba ürítik úgy, hogy ha p. o. valaki 10 — 20 métermáza gabonát szállít az Elevátorhoz, a zsakok tartalmát a székéről egyenesen a mérő tartályba üríti, megméri, a földre sülyeszti, onnan pedig a kanalas szíj egyenesen a tartályokhoz hordja fel, mely művelet csak néhány percig tart.

A kiürítés történhet a gabona tartályokból zsakokba; vagy pedig az úgynevezett Rinfusa — waggonokba. Rinfusawaggonok alatt oly vasuti járműveket értünk, melyek hasonlítanak a jelenlegi fedett teherszállító-kocsikhoz, a kocsik fedélzetének közepén van egy olyanforma köralka nyílás, mint a személykocsik lámpaurege. Ez a nyílás egy külön fedéllel van elaltva mely a megtöltés után épp úgy mint mas teherszállítóknál a kocsik ajtaja, ólomzárral (Pl-nba) lezárható. — A kocsik homlokzatosa falán pedig olyan csatorna nyílások vannak, mint a gőzcseplőszekrény osztályozóhengere alatt, melyeken át a gabona az oda függesztett zszakokba folyik. A kocsik végre úgy elzárható, hogy anny oldalfalain nem marad annyi léghozam nyílás sem, melyen a legkisebb gabonaszem is áthullhatna. Ha tehát egy ily Rinfusa kocsit megakarnak tolni gabonával, a kocsit az elevátoros raktár alá tolják, a toronyban levő gabona tartályok kiömlésztő csatornáját a kocsitengely felé nyílásba illesztik, a csatorna tolózárt megnyitják és a gabona néhány perc alatt lezuhan a kocsiba. — A torony alatti vágányrés egy igen érzékeny szádos mérlege van szerelve, mely ha azt mutatja, hogy a kocsiban éppen 100 mázsa gabona már benn van, a tartálycsatorna egy emelőkárp segítségével abban a pillanatban lezárható, a kocsik a torony alól kilöktetik és az ólomzárakkal lezáratik.

Az elevátoros közraktárak célja az, hogy ezekben a vidéki gabonatermelők polgárok gabonafelcseléseiket elhelyezze, tömegárukat képezhessek, mely aru mindig drágábban vásároltathik a nagy kereskedők által, mint ha a gabona csekélyisége miatt a termelő azt a vidéki kis piacokra kénytelen állítani. — Kötudomású dolog, hogy akinek 100 mázsa prima gabonája van eladandó, mindig jóval többet kap 1 mázsaáért, mint az, akinek csak 5 — 10 mázsa prima gabonája van.

Folytatás következik.

Farbige Seldentstoffe von 60 Kr. bis fl. 7,65 per Meter — glatt gemustert (ca. 2500 versch. Farben und Dessins) — vers. roben-und stückweise Porto- und Zollfrei das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hoflieferant.) Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 Kr. Porto.

Felelős szerkesztő: Révész Lajos.
Társzszerkesztő: Fehér Janos.
Főmunkatárs: Vörös Ferenc.

HIRDETÉSEK.

1864 sz.
tkvi 1890.

Arverési hirdetményi kivonat.

A töröcs-szt.-mártoni kir. járásbírószág mint teleklönyvi hatóság közhírre teszi, hogy Volna Annának — Marcsék Janos elnevi vegr. ügyében Zsambokrét községben fekvő és a Zsambokrét II. sz. tkjében I. 1—4. sorsz. a. Marcsék Ferj. Helyi Zsuzsi, Marcsék Mária, kk. Marcsék Anna és kk. Marcsék Judit, mint Marcsék sz. Volna Mária jogutóda, valamint Marcsék Janos nevére írt ingatlanra az arverést elrendete, és hogy az ingatlan az 1890. évi július hó 12-én d. e. 10 órakor Zsambokrét községben a község házánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Arverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becárának 10 %-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiúldított kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a b) részénél lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átiszólgatni.

Kir. bírószág mint tkvi hatóság
Töröcs-Szt.-Mártonban, 1890. évi május 30-án.

Fekete.

kir. jbró.

Gyors és biztos segítség gyomorhajók s azok következményei ellen.

Az egészség fontosságára, az életnek és annak folytatásának vérték tisztítására és tisztá állapotban való fontosságára és a jó emésztés elősegítésére a legjobb s leghatásosabb szer a már is mindent ismeretes és kedvelt

életbalsam Dr. ROSA-tól.

Ezen életbalsam a legjobb s leggyógyhatásos grógytűréből a legodonasabban van készítve s különösen minden emésztési bajok, gyomorgörcs, étvágyhiány, savanyús felbűlés, vértülmás, aranyeres hajók stb. ellen teljesen hatásosnak bizonyul. Ily kitűnő hatásai következtében ezen életbalsam egy bizonyult, megbízható házi-szerévé lett a népek. **Ará egy nagy üveggel 1 frt, kis üveggel 50 kr.** Elismert írások ezrei hárkálnak betekintés végett rendelkezésre állnak.

Óvás! Hamisítások elkerülése végett, mindenkit figyelmeztetek, hogy az egyedül általam az eredeti utasítás szerint készített »Dr. ROSA-féle életbalsam« minden üvegecskéje két burokba van csomagolva, melynek hosszoldalán »Dr. ROSA életbalsama a »fekete sashoz« címzett gyógyszerzetből. FRAGNER B. Prága 205—III., német cseh, magyar és francia nyelven olvasható, széles felein pedig az ide nyomott védjegy látható.

Védjegy. Dr. ROSA életbalsama valóban kapható csak a készítő **FRAGNER B.** fűrakárjában, gyógyszerzet a »fekete sashoz« Prágában 205—III., és **BUDAPESTEN** Török József úr gyógyszerzetnél, Királyutca 12. sz. Budai Emil ur városi gyógyszerzetében a Városház-téren. Az osztrák-magyar monarchia minden nagyobb gyógyszerzetében van raktár ezen életbalsamból.

Ugyanott kapható: **»prágai általános házi-kenőcs«**, több ezer hálynyilatkozattal elismert biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és genyedségek ellen. Ezen kenőcs biztos eredménytel használható a női emő gyuladásánál, a tej tespedésénél s az emő megkeményedésénél szűléskor, kevelénynél, vérdaganatoknál, genyes fakadékoknál, pokolvarnál, körömgöknél, az ugynevezett körömféreg-nél, ekeményedéseknél, felpuffadásoknál, mirigydaganatoknál, zsírdaganatoknál, érzéketlen tagoknál stb. Minden gyuladást, daganatot, ekeményedést, felpuffadást a legrövidebb idő alatt eltávolít; s ahol már genyedsé mutatkozik, ott a daganatot legrövidebb idő alatt fájdalom nélkül felszívja, kieri és kigyógyítja.

Kapható 25 és 35 krajczáros szelencékben. **Óvás!** Műtán a prágai általános házi-kenőcs sokszor utánozzák, mindenkit figyelmeztetek, hogy az eredeti utasítás szerint csak nálam lesz készítve s csak akkor valódi, ha a sárga érezelece, melybe töltetik, vörös használati utasításokba (melyek 9 nyelven nyomva) és két kartouba, melyen az ide nyomott védjegy látható — burkolva van.

HALLÁSI BALZSAM a legbizonyultabb, számtalan próbatét által legbiztosabbnak elismert szer a nehéz hallás kigyógyítására s az egészen elvesztett hallási tehetség visszanyerésére. Egy üveg ára 1 frt. 10—26

A körülbelül huszezer raktárban árusított és mindenhol az összes rovarok ellen legjobb szernek elismert

megint olcsóbb lett.

A valódi itvegek ZACHERL J. névvel vannak el-látva és kaphatók ezentúl: 15 kr., 30 kr., 50 kr. és 1 frtért.

Ezen kiváló különlegesség meglepő erővel és gyorsasággal pusztít el minden kártékony rovar a lakásokban, konyhákban és szállodákban, butorban és ruhában, úgymint háziállatainkon, istállóban, üvegházi- és kerti-növényeken. A mi nyitott papírosban mértek ki, az sohasem »Zacherl-féle különlegesség«:

Kapható:

Tur.-Sz. Mártonban	Fábrý József urnál	Mosócson	Ózv. Perl J. fia urnál
»	Graber Miksa és fia	Ruttkán	Schulz Adolf »
»	uraknál	Zsolnán	Poradofsky Robert urnál
»	Soltész L. urnál.	»	»
Rósahegyen	Makovicky P. urnál	»	Tvrdy István

JELENTÉS.

Alólírt ujjonnan berendezett könyvnyomda ajánlja magát minden a

NYOMDÁSZATI SZAKBA

vágó munkák gyors és olcsó, nemkülönbön izlésés és pontos kiállítására.

TURÓCZ-SZENT-MÁRTONI

MAGYAR NYOMDA.

Choroba ujca babku

alebo ÚČINOK PÁLENKY.

Erkölcsmesítő olvasmány a tót nép számára.

Egy darab ára 3 kr.

Megrendelhető

a turócz-sz.-mártoni magyar nyomdában.

Nagy országos Kiállítás Bécsben

A ROTUNDÁBAN

Majushó 14-től október 15-ig.
Reggeli 10 óratól este 10 óráig.

Érdészeti-, műve-szeti- és Ipar

Fontaine lumineuse
Park és Rotunde
este villanyvilágítás mellett.

Belépti díj 40 kr. Vasár- és ünneppnapokon 30 kr. — Gyermekjegy 20 kr.